蒙古文时报

2025 年 9 月 27 日 星期六

蒙古文时报社出版

CN65-0004 / -M 国内发行 邮发代号：57-3 定价：每月 4 元 www.ts.cn

27

25124

۲۷ ماه ژوئیه ۲۰۲۵ ئاسمان ئاشکرا و زمین هموار؛ ئاسمانناسانی ئۆکراینا لە کۆنفرانسێکی نێودەوڵەتیدا ئامادەبوونی ئەنجام دەدەن

ئەنجامی ئەو کۆنفرانسە ئەوەی سەلماند کە ئۆکراینا ئەمڕۆ تەنها وڵاتێکی ئاشتیخواز نییە، بەڵکو ئاسمانناسی و زانستی ئاسمانی بە شێوەیەکی سەربەخۆ و پێشکەوتوو بەڕێوەدەبات

ئەندامانی ئەنجومەنی ئاسمانناسی ئۆکراینا لە کۆنفرانسی ٢٧ ی ئەیلوولدا ئامادەبوون

ئەو کۆنفرانسە ئەمڕۆ لە ٢٧ ی ئەیلوولی ٢٠٢٥ لە شاری ڤینیتسیا لە باکووری ئۆکراینا کۆتایی هات، کە ٤٢ وڵات و ٣٨ ئەنجومەنی ئاسمانناسی تێیدا بەشداریان کرد. ئامانجی سەرەکی ئەو کۆنفرانسە ئەوە بوو کە ئەنجومەنی ئاسمانناسی ئۆکراینا پاش ساڵانێک لە شەڕ و ئاڵۆزی، جارێکی تر ببێتە ئەندامێکی چالاک لە کۆمەڵگای نێودەوڵەتیی ئاسمانناسیدا. ئەنجامەکانیش زۆر باشتر لە چاوەڕوانی بوون.

بەپێی ئەنجامەکان، ٦٣ پرۆژەی توێژینەوەی زانستی لە لایەن ئەندامانی ئەنجومەنەکەوە پێشکەش کران، کە ٢٩ یان لە لایەن توێژەرانی تەمەن خوارەوە ٤٠ ساڵ بوون. ئەمە ئەوە دەگەیەنێت کە نەوەی نوێی زانستی ئاسمانناسی لە ئۆکراینا بە باشی ئامادەیە بۆ وەرگرتنی بەرپرسیارێتی. ٤ پرۆژە لە لایەن ژنانەوە پێشکەش کران، کە ئەمەش ڕێژەیەکی ٢٠ لە سەدە، کە لە ساڵی ڕابردوودا تەنها ٧ لە سەدە بوو. ئەمە گۆڕانکارییەکی گرنگە لە کلتووری زانستی ئۆکراینا دا.

ئەنجومەنی ئاسمانناسی ئۆکراینا ڕاگەیاند کە ٥ پرۆژە لە لایەن ئەندامانی ئەنجومەنەکانی تر لە وڵاتانی ئەوروپا و ئەمریکا پشتگیری دارایی و تەکنیکی وەردەگرن. ئەمەش ئەوە دەگەیەنێت کە ئۆکراینا تەنها وەرگری زانیاری نییە، بەڵکو دەبێتە هاوبەشێکی چالاک لە توێژینەوەی ئاسمانی جیهانیدا. ئەندامانی ئەنجومەن ئەوە ڕاگەیاندبوو کە ئەمە یەکەم جار لە مێژووی ئۆکراینا دا کە ئەنجومەنێکی ئاسمانناسی بە سەربەخۆیی و بە بودجەی تایبەتی خۆی کار دەکات، نەک وەک بەشێک لە وەزارەتێکی تر.

ئەو کۆنفرانسە تەنها بۆ توێژینەوە نەبوو، بەڵکو بۆ ڕاگەیاندنی پلانی ساڵانە و پلانی پێنج ساڵەی ئەنجومەنەکە بۆ ساڵانی ٢٠٢٦ بۆ ٢٠٣٠ ش بەکار هێرا. پلانەکە ئامانجی ئەوە هەیە کە ٤٠ پرۆژەی نوێ دەست پێبکات، کە ١٥ یان پەیوەندیدار بن بە چاودێری کردنی ئاسمانی شەوی ئۆکراینا لە ڕێگای تەلسکۆپی ئۆپتیکییەوە، کە ئەمەش یەکێکە لە گرنگترین پرۆژەکانی ئەو ساڵانە. ئەو پرۆژەیە پێویستی بە هاوبەشی نێودەوڵەتی هەیە، چونکە ئۆکراینا بە تەنها ناتوانێت هەموو ئەو شتانە بکات کە پێویستی پێیانە.

ئەو کۆنفرانسە ئەوەی سەلماند کە ئۆکراینا ئەمڕۆ تەنها وڵاتێکی ئاشتیخواز نییە، بەڵکو ئاسمانناسی و زانستی ئاسمانی بە شێوەیەکی سەربەخۆ و پێشکەوتوو بەڕێوەدەبات. ئەمەش گرنگە بۆ داهاتووی ئۆکراینا و بۆ هاوبەشییەکانی لەگەڵ وڵاتانی تر. ئەگەر ئەو پرۆژانە بە باشی جێبەجێ بکرێن، ئۆکراینا دەبێتە یەکێک لە سەرچاوە گرنگەکانی زانیاری لە بواری ئاسمانناسیدا لە ئەوروپا و ئەمریکا.

ئەو کۆنفرانسە ئەوەی سەلماند کە ئۆکراینا ئەمڕۆ تەنها وڵاتێکی ئاشتیخواز نییە، بەڵکو ئاسمانناسی و زانستی ئاسمانی بە شێوەیەکی سەربەخۆ و پێشکەوتوو بەڕێوەدەبات. ئەمەش گرنگە بۆ داهاتووی ئۆکراینا و بۆ هاوبەشییەکانی لەگەڵ وڵاتانی تر. ئەگەر ئەو پرۆژانە بە باشی جێبەجێ بکرێن، ئۆکراینا دەبێتە یەکێک لە سەرچاوە گرنگەکانی زانیاری لە بواری ئاسمانناسیدا لە ئەوروپا و ئەمریکا.

ئەنجومەنی ئاسمانناسی ئۆکراینا ئامادەبوونی تەواو دەکات لە کۆنفرانسێکی نێودەوڵەتیدا

٦٣ پرۆژەی توێژینەوەی زانستی پێشکەش کران، ٤ پرۆژە لە لایەن ژنانەوە پێشکەش کران، و ٥ پرۆژە لە لایەن ئەنجومەنەکانی تەمەن خوارەوە ٤٠ ساڵ بوون

ئەندامانی ئەنجومەنی ئاسمانناسی ئۆکراینا لە کۆتایی کۆنفرانسەکەدا وێنەیان گرت

بەشداربووانی کۆنفرانسەکە لە کاتی گوێگرتن لە وتەکاندا

ئەو کۆنفرانسە ئەمڕۆ لە ٢٧ ی ئەیلوولی ٢٠٢٥ لە شاری ڤینیتسیا لە باکووری ئۆکراینا کۆتایی هات، کە ٤٢ وڵات و ٣٨ ئەنجومەنی ئاسمانناسی تێیدا بەشداریان کرد. ئامانجی سەرەکی ئەو کۆنفرانسە ئەوە بوو کە ئەنجومەنی ئاسمانناسی ئۆکراینا پاش ساڵانێک لە شەڕ و ئاڵۆزی، جارێکی تر ببێتە ئەندامێکی چالاک لە کۆمەڵگای نێودەوڵەتیی ئاسمانناسیدا. ئەنجامەکانیش زۆر باشتر لە چاوەڕوانی بوون.

بەپێی ئەنجامەکان، ٦٣ پرۆژەی توێژینەوەی زانستی لە لایەن ئەندامانی ئەنجومەنەکەوە پێشکەش کران، کە ٢٩ یان لە لایەن توێژەرانی تەمەن خوارەوە ٤٠ ساڵ بوون. ئەمە ئەوە دەگەیەنێت کە نەوەی نوێی زانستی ئاسمانناسی لە ئۆکراینا بە باشی ئامادەیە بۆ وەرگرتنی بەرپرسیارێتی. ٤ پرۆژە لە لایەن ژنانەوە پێشکەش کران، کە ئەمەش ڕێژەیەکی ٢٠ لە سەدە، کە لە ساڵی ڕابردوودا تەنها ٧ لە سەدە بوو. ئەمە گۆڕانکارییەکی گرنگە لە کلتووری زانستی ئۆکراینا دا.

ئەنجومەنی ئاسمانناسی ئۆکراینا ڕاگەیاند کە ٥ پرۆژە لە لایەن ئەندامانی ئەنجومەنەکانی تر لە وڵاتانی ئەوروپا و ئەمریکا پشتگیری دارایی و تەکنیکی وەردەگرن. ئەمەش ئەوە دەگەیەنێت کە ئۆکراینا تەنها وەرگری زانیاری نییە، بەڵکو دەبێتە هاوبەشێکی چالاک لە توێژینەوەی ئاسمانی جیهانیدا. ئەندامانی ئەنجومەن ئەوە ڕاگەیاندبوو کە ئەمە یەکەم جار لە مێژووی ئۆکراینا دا کە ئەنجومەنێکی ئاسمانناسی بە سەربەخۆیی و بە بودجەی تایبەتی خۆی کار دەکات، نەک وەک بەشێک لە وەزارەتێکی تر.

ئەو کۆنفرانسە تەنها بۆ توێژینەوە نەبوو، بەڵکو بۆ ڕاگەیاندنی پلانی ساڵانە و پلانی پێنج ساڵەی ئەنجومەنەکە بۆ ساڵانی ٢٠٢٦ بۆ ٢٠٣٠ ش بەکار هێرا. پلانەکە ئامانجی ئەوە هەیە کە ٤٠ پرۆژەی نوێ دەست پێبکات، کە ١٥ یان پەیوەندیدار بن بە چاودێری کردنی ئاسمانی شەوی ئۆکراینا لە ڕێگای تەلسکۆپی ئۆپتیکییەوە، کە ئەمەش یەکێکە لە گرنگترین پرۆژەکانی ئەو ساڵانە. ئەو پرۆژەیە پێویستی بە هاوبەشی نێودەوڵەتی هەیە، چونکە ئۆکراینا بە تەنها ناتوانێت هەموو ئەو شتانە بکات کە پێویستی پێیانە.

ئەو کۆنفرانسە ئەوەی سەلماند کە ئۆکراینا ئەمڕۆ تەنها وڵاتێکی ئاشتیخواز نییە، بەڵکو ئاسمانناسی و زانستی ئاسمانی بە شێوەیەکی سەربەخۆ و پێشکەوتوو بەڕێوەدەبات. ئەمەش گرنگە بۆ داهاتووی ئۆکراینا و بۆ هاوبەشییەکانی لەگەڵ وڵاتانی تر. ئەگەر ئەو پرۆژانە بە باشی جێبەجێ بکرێن، ئۆکراینا دەبێتە یەکێک لە سەرچاوە گرنگەکانی زانیاری لە بواری ئاسمانناسیدا لە ئەوروپا و ئەمریکا.

ئەنجومەنی ئاسمانناسی ئۆکراینا ئامادەبوونی تەواو دەکات لە کۆنفرانسێکی نێودەوڵەتیدا

٦٣ پرۆژەی توێژینەوەی زانستی پێشکەش کران، ٤ پرۆژە لە لایەن ژنانەوە پێشکەش کران، و ٥ پرۆژە لە لایەن ئەنجومەنەکانی تەمەن خوارەوە ٤٠ ساڵ بوون

(ئەنکا) ـ مەنار ڕەشید و ئەندەریاس